

15 дәріс. «Транспорттың жаңа түрлері: жеке ұшатын аппараттар»

Сабақ мақсаты: көліктің жаңа түрлерімен танысу.

Дәріс жоспары:

1. жеке ұшатын аппараттар

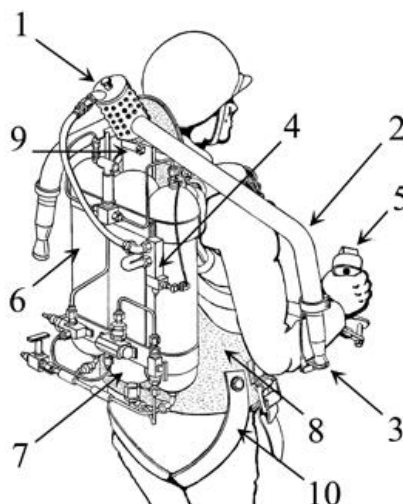
1. 1956 жылы Hiller Helicopters компаниясымен вертолет құрылымы миниатюрасының үлгілерінің бірі жасалды. Ол Rotorcycle аталып, америкалық әскери ұшқыштарға арнайы жасалған болатын (26 сурет). Ұшқыштар өз жақтарына фронт линиялары арқылы осы вертолетте оралу керек. Парашютпен бірге лақтырылған Rotorcycle–ды ұшқыштар бірнеше минут ішінде жинаулары керек.

27 сурет. Rotorcycle

10 қаңтар 1957 жылы тәжірибелі Rotorcycle үлгісі аспанға көтерілді. Saunders Roe ағылшын авиациялық заводымен келісім - шарт жасалды. Нәтижесінде, 1961 жылдың соңында он екі Rotorcycles құрастырылды: жеті әскери (XROE-1 и YROE-1) және бес азаматтық (G-46).

Жеке ұшуларға арналған тағы бір құрылғы – ракеталық ранец. Оның әр түрлі атауы бар - Small Rocket Lift Device, Bell Rocket Belt, Personal Jetpack, Rocket Backpack, Jet Pack, Jet Flying Belt, Jet Belt, Jet Vest және т.б.

27 сурет. «Bell Rocket Belt» ракеталық ранец

Ең бірінші техникалық іске асыруды Bell Aerospace компаниясының инженері Уэнделл Мур (Wendell Moore) жасады. 1953 жылы ол ранец жасау жұмысына кірісті. Сол кезде ранец "Кішкентай ракеталық көтергіш құрылғысы" (Small Rocket Lift Device - SRLD) деп аталды.

SRLD алғашқы түрін 1958 жылы Мур өзі сынаған. Ранецті нағыз қауіпсіз етіп жасау қиынға түсті. Соңында 4,5 метр биіктікке көтерілетін 20-секундтық ұшуға қол жетті. Келісім – шартқа отырғаннан кейін 280-фунттық ракеталық двигатель құрастырылды, қауіпсіз отын ретінде сутегі қышқылы пайдаланылды (Peroxide).

Өзін тексеруге арналған сұрақтар
Көліктің жаңа түрлері

Ұсынылатын әдебиет:

1. Лесков И.В. Индивидуальные летательные аппараты: Границы бесконечности – 2002 - №1.